

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
judecător: V. Chisilița
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

ÎNCHEIERE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând cererea depusă de către Daniliuc Nicolae, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul examinării recursului declarat de către Daniliuc Nicolae împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Daniliuc Nicolae și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 aprilie 2017, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești,

c o n s t a ț ă:

La 12 august 2016, Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 aprilie 2017, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii

Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Daniliuc Nicolae și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

La 02 februarie 2018, Daniliuc Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 aprilie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere a cererii de chemare în judecată depusă împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

Totodată, la 02 februarie 2018, Daniliuc Nicolae a depus în adresa Curții Supreme de Justiție, o cerere de sesizare a Curții Constituționale, cu privire la excepția de neconstituționalitate a cuvintelor „condițiile” și „cazurile” din articolul 1 precum și a articolelor 3 și 6 din Legea 1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În motivarea cererii de sesizare a Curții Constituționale, recurentul a indicat că, impunerea unor „condiții” și „cazuri” prin dispozițiile legale criticate fac imposibilă, în anumite cazuri, repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.

Recurentul Daniliuc Nicolae susține că legiuitorul, pornind de la prevederile art. 53 alin. (2) din Constituția RM, urma să stabilească prin lege, numai modul de răspundere patrimonială a statului, pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite, comise în procesele penale de către organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești, și nu să diminueze prin aceste norme de drept cazurile, când persoanele fizice și juridice pot solicita repararea prejudiciului moral și material. Or, în opinia sa, din sensul art. 53 alin. (2) din Constituție, reiese că statul răspunde pentru toate erorile săvârșite de organele de anchetă și instanțele judecătorești, indiferent de circumstanțe. Daniliuc Nicolae, a invocat că prevederile articolelor 1, 3 și 6 din Legea 1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite

ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, sunt în contradicție cu dispozițiilor articolului 53 alin. (2) din Constituția a Republicii Moldova.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în temeiul cererii înaintate de Daniliuc Nicolae, consideră necesar de a respinge cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, din următoarele motive.

Conform art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituția Republicii Moldova, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție, constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv, la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, completul, examinând condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, indicate supra, ajunge la concluzia că acestea nu sunt întrunite în speța dedusă judecării.

Or, Daniliuc Nicolae, prin cererea de sesizare a Curții Constituționale, cu privire la excepția de neconstituționalitate, solicită controlul constituționalității prevederilor articolelor 1, 3 și 6 din Legea 1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Iar, prin decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr. 3g/2017 din 19 ianuarie 2017, a fost declarată inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a cuvintelor „condițiile” și „cazurile” din articolul 1, precum și a articolelor 3 și 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, ridicată de către Nicolae Daniliuc, parte în dosarul nr. 2-4487/16, pendinte la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (f.d. 70-75).

Astfel, Curtea Constituțională a statuat că, autorul Daniliuc Nicolae nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci pretinde, de facto, excluderea din sfera de aplicare a Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 a cazurilor și condițiilor în care prejudiciul moral și material este reparabil, astfel încât dispozițiile legii în cauză să prevadă dreptul la repararea de către stat a prejudiciului pentru toate erorile săvârșite de către organele de anchetă și instanțele judecătorești. Or, competența unei asemenea solicitări nu intră în sfera de soluționare a instanței de contencios constituțional.

În contextul celor invocate, completul constată că asupra cererii cu privire la excepția de neconstituționalitate, înaintată de către Daniliuc Nicole în cadrul Curții Supreme de Justiție, există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, care a avut ca obiect controlul constituționalității prevederilor articolelor 1, 3 și 6 din Legea 1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În concluzie, completul reține că norma legală contestată și argumentele, pe care Daniliuc Nicolae își întemeiază cererea, cu privire la excepția de neconstituționalitate, au fost obiectul sesizării în decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr. 3g/2017 din 19 ianuarie 2017, iar, în consecință, cererea lui Daniliuc Nicolae, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea lui Daniliuc Nicolae, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan